

Storstockholms brandförsvär

Granskning av årsbokslut och årsredovisning 2021

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1. Granskningens omfattning rörande årsredovisning	3
2. Förbundets ledning och styrning.....	3
3. Väsentliga händelser under år 2021	4
4. Förbundets ekonomiska resultat och ställning.....	4
4.1. Förbundets resultat 2021	4
4.2. Balansräkning.....	5
4.3. Finansiell ställning	7
5. Förbundets årsredovisning	8
5.1. Förvaltningsberättelsen	8
5.2. Resultaträkning, balansräkning notförteckning.....	9
6. Administrativ intern kontroll.....	9
7. Bokslutsprocess 2021	10
8. Sammanfattande slutsatser av årets revision	10

1. Inledning

På uppdrag av Storstockholms brandförsvars förtroendevalda revisorer har EY granskat förbundets årsredovisning per 31 december 2021. Revisionen har utförts i enlighet med kommunallagen, kommunala redovisningslagen samt god revisionssed i Sverige.

Syftet med denna rapport är främst att ge förbundets förtroendevalda revisorer information om årsbokslutet 2021, samt att redovisa de väsentligaste noteringarna som framkommit vid granskningen av bokslutet och årsredovisningen. Alla belopp är angivna i miljoner kronor (mkr) om inte annat anges.

Under 2021 har revisorerna genomfört följande granskningar, vilka har avrapporterats i separata rapporter:

- Granskning av delårsbokslut
- Granskning av förbundets hållbarhetsarbete
- Uppföljning av tidigare genomförda granskningar
- Granskning av årsbokslut och årsredovisning

Under året har revisionen genomfört möten med företrädare för förbundets ledning i syfte att informera oss om väsentliga händelser, transaktioner och beslut.

1.1. Granskningens omfattning rörande årsredovisning

Granskningen av årsredovisningen och bokslutet har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar också bedömningar av förbundets ekonomiska ställning och utveckling. Granskningen av årsredovisningen har omfattat följande delar:

- ✓ Förvaltningsberättelse
- ✓ Resultaträkning
- ✓ Balansräkning
- ✓ Finansieringsanalys
- ✓ Notsammanställning

2. Förbundets ledning och styrning

Från och med 2013 övergick förbundet till att ledas av en direktion istället för ett förbundsfullmäktige och en förbundsstyrelse som tidigare. Direktionen har under året bestått av tolv ledamöter samt elva ersättare som sammanträtt fem gånger under året. I samband med våra granskningar under året har vi tagit del av direktionsprotokoll samt övriga väsentliga styrdokument med avseende på år 2021. Förbundet har haft en fastställd plan för intern kontroll 2021. Även denna har revisionen följt upp.

3. Väsentliga händelser under år 2021

År 2021 är Storstockholms brandförsvares trettionde verksamhetsår.

I årsredovisningen finns en redogörelse för viktiga ärenden och händelser som påverkat förbundets verksamhet under året. Statistik av olika slag presenteras på ett överskådligt och tydligt sätt.

4. Förbundets ekonomiska resultat och ställning

4.1. Förbundets resultat 2021

Nedanstående tabell sammanfattar förbundets resultat och utfall i jämförelse mot föregående år.

<i>Mkr</i>	<i>Utfall 2020</i>	<i>Budget 2021</i>	<i>Utfall 2021</i>
<i>Medlemsavgifter</i>	597,1	604,4	604,4
<i>Automatlarm inkl. abonnemang</i>	46,5	51,1	52,4
<i>Övriga intäkter</i>	42,2	39,8	42,7
<i>Finansiella Intäkter</i>	5,5	7,0	31,3
<i>Summa Intäkter</i>	691,3	702,7	730,8
<i>Personalkostnader</i>	483,6	495,4	501,5
<i>Hyreskostnader</i>	36,2	40,0	36,9
<i>Övriga kostnader</i>	124,9	120,1	124,5
<i>Avskrivningar</i>	21,8	22,9	21,6
<i>Finansiella kostnader</i>	13,0	13,4	8,0
<i>Summa kostnader</i>	679,3	691,8	693,5
<i>Resultat</i>	11,8	10,9	38,3

Intäkter:

Förbundets verksamhetsintäkter för 2021 uppgår till 95,1 mkr och överstiger budget med 6,0 mkr. Ökningen främst hänförlig till övriga intäkter, som överstiger budget med 2,9 mkr. Medlemsbidragen uppgick till 604,4 mkr, vilket är en ökning om 7,3 mkr jämfört med år 2020 samt budget. Vi noterar även en stor ökning av finansiella intäkter av 2021 jämfört 2020 samt budget. Detta till följd av betydande värdeökningar, uppgående till 31,3 mkr, i förbundets kapitalplaceringar.

Kostnader:

Förbundets totala verksamhetskostnader överstiger budget med ca 1,7 mkr. De totala personalkostnaderna uppgår till 501,5 mkr och överstiger budget med 6,1 mkr. Avvikelsen från budgeten rörande personalkostnader förklaras huvudsakligen av ökade pensionskostnader samt löneskatt uppgående till jämfört 2020 3,2 mkr.

Övriga verksamhetskostnader uppgår till 161,4 mkr och överstiger budget med 1,3 mkr. Jämfört med föregående år har övriga verksamhetskostnader ökat med ca 0,3

mkr. Avvikelse mot budget beror främst hänförlig till ökade underhållsinsatser av brandstationer under året.

Avskrivningskostnaderna för 2021 uppgår till 21,6 mkr, vilket är något lägre än vad som budgeterats (1,3 mkr). Jämfört 2020 har avskrivningskostnaderna minskat med 0,2 mkr.

Pensioner:

Årets pensionskostnader uppgår i bokslutet till 73,5 mkr (62,2 mkr).

I samband med vår granskning har vi noterat att aktualiseringsgraden rörande förbundets pensionsåtagande fortsatt uppgår till 99 procent, enligt underlag från KPA. Detta indikerar en stabil utgångspunkt för beräkning av förbundets totala pensionsåtagande.

Tidigare har revisionen upprepade gånger rapporterat om oklarheter och risker förknippat med förbundets pensionsredovisning. Under året har förbundets ekonomifunktion arbetat aktivt med att minimera risker samt att kvalitetssäkra det underlag som KPA tillhandahåller. Detta har bland annat skett genom regelbundna avstämningar och möten med ansvariga inom KPA. Vi ser positivt på detta arbete.

Inom ramen för vår granskning har vi tagit del av förbundets analyser för att rimlighetsbedöma förbundets totala pensionsåtagande. Vidare har vi tagit del av de underlag som upprättas av KPA och som ligger till grund för förbundets finansiella rapportering och redovisning. Sammantaget är det vår bedömning när det gäller pensionsredovisningen att förbundets åtgärder har inneburit att risken för felaktig pensionsredovisning har reducerats på ett acceptabelt sätt. Detta har dock inneburit en onödigt betungande administrativ hantering för förbundet även under 2021.

Bedömning:

Vår bedömning är att det redovisade resultatet för år 2021, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av verksamheten för 2021.

Vid vår granskning har vi stickprovvis stämt av väsentliga intäkts- och kostnadsposter mot verifierande underlag samt utfört egna kontrollberäkningar. Balans- och resultaträkningar ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av förbundets ekonomiska ställning per 31 december 2021.

4.2. Balansräkning

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till lag om kommunal bokföring och redovisning, gällande rekommendationer från rådet för kommunal redovisning samt i övrigt i enlighet med god redovisningssed. Avstämning har utförts av att balansposter överensstämmer mot verifierad bokslutsdokumentation och underliggande bilagor. Genom stickprov samt avstämning mot sidoordnade system har kontroll gjorts av att posterna värderats samt periodiserats på ett, i allt väsentligt, korrekt sätt.

Materiella anläggningstillgångar

Årets investeringar uppgår till 33,5 mkr (22,4 mkr), vilket understiger budget med ca 0,3 mkr¹. Merparten av investeringarna är främst hänförliga till investeringar i en hävare, släck-/räddningsfordon, ledningsfordon samt renovering av brandbåt.

Vi har granskat att redovisningen enligt huvudboken överensstämmer med förbundets anläggningsregister. Stickprovvis granskning har genomförts av periodens investeringar mot verifierande underlag och avskrivningar har stickprovvis kontrollberäknats. Granskningen som utförts med avseende på rörelse- och balansgillhet har inte föranlett några anmärkningar.

Övriga kortfristiga fordringar

Övriga kortfristiga fordringar utgörs av kundfordringar, interimfordringar, övriga kortfristiga fordringar samt kortfristiga placeringar. Vår granskning har omfattat avstämning mot underliggande och verifierande underlag utan några avvikelser.

De kortsiktiga placeringarna utgörs av placeringar i svenska och utländska fonder. Fonderna värderas till marknadsvärde i enlighet med gällande regelverk. Av vår granskning har vi inte identifierat några avsteg från gällande placeringspolicy när det gäller sociala och affärsetiska krav, exempelvis när det gäller hållbarhet. Vår bedömning är att placeringarna hittills ligger inom ramen för förbundets riktlinjer och placeringspolicy. Förbundet har regelbundna avstämningar med finansavdelningarna inom Stockholms stad, Solna stad samt Österåkers kommun som bistår förbundet med specialistkompetens gällande uppföljning och analyser.

Kassa och bank

Kassa och banktillgodohavanden uppgår till 468,3 mkr i vilket innebär en ökning mot föregående år. Ökningen förklaras delvis av motsvarande minskning på skattekontot, dels av de inköp i aktiefonder förbundet har gjort. Vi har stämt av redovisade saldon mot engagemangsbesked. Inga differenser har noterats.

Avsättningar

Avsättningar utgörs i huvudsak av förbundets pensionsåtaganden. Vi har stämt av redovisade belopp mot beräkningsunderlag och prognos från KPA. Vi har i vår granskning noterat att KPA's underlag inte har hållit en ändamålsenlig kvalitet under året, vilket fått till följd att omotiverade svängningar i förbundets pensionsprognoser har förorsakat problem vad gäller kvalitetssäkring av pensionsavsättningar. Förbundets egen kompletterande kvalitetssäkring har granskats. Vår uppfattning är att de pensionsrelaterade avsättningar som redovisas i årsredovisningen är rimliga i allt väsentligt.

Kortfristiga skulder

De kortfristiga skulderna uppgår till 284,4 mkr per 31 december 2021 och utgörs främst av leverantörsskulder, interimsskulder, övriga kortfristiga skulder samt semesterlöne- och övertidsskuld. Vi har genomfört avstämningar mellan huvudboken och verifierande underlag hämtade från försystem till ekonomisystemet. Inga väsentliga avvikelser eller differenser har iakttagits. Dessa har totalt ökat med

¹ Årets investeringsbudget uppgår till 33,8 mkr.

13,9 mkr sedan december föregående år och beror främst på att interimsskulderna har ökat.

4.3. Finansiell ställning

Ett vedertaget nyckeltal för att bedöma det ekonomiska läget i en kommunal verksamhet är nettokostnader i relation till intäkter. Överstiger nyckeltalet 100 procent måste den löpande verksamheten täckas på annat sätt än genom verksamhetsintäkter, exempelvis genom ett finansiellt nettoöverskott eller försäljning av tillgångar. För år 2021 uppgår nettokostnadernas andel av intäkterna till 84,3 procent (84,1). Vår bedömning att det innebär en ändamålsenlig balans vad gäller just det nyckeltalet. Detta med avseende på verksamhetsåret 2021.

Soliditet:

I nedanstående tabell redovisas några av de finansiella nyckeltal som förbundet själv använder i sin styrning och uppföljning av verksamheten. Soliditeten har stärkts något. Självfinansieringsgraden är god, men kan förändras i takt med förändrade investeringsvolym.

Ekonomisk analys %	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Soliditet ¹⁾	21,6	18,8	17,8	17,7	16,8	15,6
Självfinansieringsgrad ²⁾	178,9	150,0	98,0	107,0	102,0	197,0

1) Eget kapital i förhållande till totalt kapital

2) Justerat resultat (minus avskrivningar och jämförelsestörande poster) i förhållande till investeringsvolym

Investeringar:

(mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Fordon och materiel	26,4	22,1	24,9	22,3	25,5
Byggnader och anläggningar	1,3	0	1,9	1,0	0
IT	5,8	0,3	1,0	6,3	1,1
Summa investeringar	33,5	22,4	27,8	29,6	26,6

Årets investeringar uppgår till totalt till 33,5 mkr och avser i huvudsak räddningsfordon. Årets faktiska investeringar ligger därmed 0,3 mkr under årets investeringsbudget.

Vår granskning har omfattat avstämning av verifierande underlag. Inga väsentliga avvikelser har identifierats.

5. Förbundets årsredovisning

Vi har granskat förbundets årsredovisning för verksamhetsåret 2021. I granskningen har vi beaktat att god redovisningssed för kommuner/kommunalförbund i allt väsentligt har efterföljts av förbundet. Årsredovisningen inleds med beskrivande avsnitt om förbundets verksamhet under året med inriktning på bland annat direktionens arbete. Därefter följer den förvaltningsberättelsen med beskrivningar av bland annat uppföljning av måluppfyllelse, väsentliga personalförhållanden, ekonomiska rapporter samt intern kontroll.

5.1. Förvaltningsberättelsen

I årsredovisningens förvaltningsberättelse redogör förbundet för den verksamhet som bedrivits under år 2021. Detta sker med utgångspunkt från de övergripande mål (uppdrag) som fastställts för verksamhetsåret 2021. Uppdragen bryts ner i delmål som analyseras och utvärderas på ett övergripande sätt. Nyckeltal och volymer presenteras. Det lagstadgade handlingsprogrammet, 2016-2019 (som prolangerats att även omfatta 2020 och 2021), utgör grunden för förbundets beskrivningar av måluppfyllelse.

Av förvaltningsberättelsen framgår förbundets egen analys rörande måluppfyllelsen rörande 2021. Förbundets bedömning är att måluppfyllelsen varit god för verksamhetsåret inom de flesta uppdragsområden. Redogörelse för respektive mål sker i tabellform, vilket bedöms ge en överskådlig, om än kortfattad, bild av verksamheten. Vi noterar att mer omfattande beskrivningar av genomfört arbete inom ramen för respektive mål återfinns tidigare i förvaltningsberättelsen. I efterföljande avsnitt beskrivs förbundets investeringar, personalområdet etc.

Enligt kommunallagen ska kommuner (och kommunala förbund) ha en ekonomi i balans varje år. Av den kommunala bokförings- och redovisningslagens 11 kapitel framgår att förvaltningsberättelsen ska omfatta en avstämning av det så kallade balanskravet. Redovisade negativa resultat måste återställas inom tre år. Av nedanstående tabell framgår förbundets balanskravsavstämningar för de fem senaste åren.

(mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	38,3	11,8	0,1	14,7	10,5
– Avgår: samtliga realisationsvinster	0,0	-0,8	-1,8	-1,5	-1,3
orealiserade vinster i värdepapper	-31,3	-5,5	0,0	0,0	0,0
Synnerliga skäl					
– Tillägg: förändring diskonteringsränta pensioner	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	7,0	5,5	-1,7	13,2	9,2

Balanskravet skiljer sig åt mot redovisat resultat i form av att realisationsresultat och eventuella synnerliga skäl avräknas från det redovisade resultatet.

I efterföljande avsnitt av årsredovisningen analyseras det ekonomiska resultatet för året med beskrivningar av intäkter, kostnader, finansiella poster etc. Det finns inga underskott från tidigare år som behöver återställas, vilket är positivt.

Årsredovisningens avslutade avsnitt avser ekonomisk redovisning samt en sammanfattande redogörelse över arbetet med intern kontroll.

Vår övergripande bedömning:

Förvaltningsberättelsen bedöms ge en rättvisande bild av väsentliga händelser under verksamhetsåret 2021. Beskrivning och analys av måluppfyllelse bedömer vi vara tillräcklig. Analysen av årets resultat och ställning i förhållande till budget bedömer vi vara tillräcklig. Vidare är det vår bedömning att förvaltningsberättelsen är uppställd i enlighet med rekommendation från Rådet för kommunal redovisning samt krav enligt lag om kommunal bokföring och redovisning, i allt väsentligt.

Vår bedömning är vidare att förbundets avstämning av balanskravet ligger i linje med kommunallagens krav och intentioner.

Det är positivt att förbundets direktion fastställt en intern kontrollplan för verksamhetsåret 2021. Detta var inte fallet för 2020, vilket vi rapporterat om i tidigare granskningar. Kontrollplanen för 2021 bygger på en underliggande riskanalys. I årsredovisningen avslutande del beskrivs i tabellform identifierade risker, vilka kontrollaktiviteter som genomförts samt status och slutsatser av genomförda kontroller.

5.2. Resultaträkning, balansräkning notförteckning

Vi har granskat redovisade resultat- och balansräkningar, samt tillhörande notinformation och stämt av att dessa är i överensstämmelse med huvudboken enligt ekonomisystemet samt med verifierade underlag. Vår bedömning är att resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalys samt notinformation, inte omfattar väsentliga fel, samt är i alltväsentligt uppställda i enlighet med den kommunala bokförings- och redovisningslagen per 31 december 2021. Mindre avsteg har noterats vad gäller notinformationen, bland annat rörande förbundets kostnad för räkenskapsrevisionen.

I vår granskning har vi noterat även i år att förbundet har en betydande positiv likviditet. I enlighet med gällande placeringspolicy har förbundet placerat i fonder.

Revisionen har för avsikt att fortsätta följa upp detta under år 2022. Förbundet har ett nära samarbete med bland annat Stockholms stad och Österåkers kommun rörande hanteringen av finansiella tillgångar och placeringar.

6. Administrativ intern kontroll

Vår granskning av förbundets administrativa interna kontroller har huvudsakligen omfattat följande processer:

- ✓ Löneprocessen
- ✓ Hantering av leverantörsfakturor
- ✓ Ledningsnära kostnader

Vår övergripande bedömning är att förbundet har en tillräcklig struktur för intern kontroll i allt väsentligt.

I vår granskning har vi inte identifierat väsentliga risker eller identifierade fel. Vår granskning har omfattat stickprovskontroller, främst vad gäller intäkter för automatlarm samt personalkostnader.

7. Bokslutsprocess 2021

Vår bedömning är att förbundets bokslutsdokumentation håller en tillräcklig kvalitet samt överlämnats i tid till revisionen. Dock är det vår uppfattning att bokslutprocessen är något begränsad i tid. Detta har inneburit att viss granskning har utförts med utgångspunkt i resultat och ställning per sista november med kompletterade granskning per sista december.

Detta med undantag för underlagen rörande förbundets pensionsåtagande som förbundet erhåller från den externa parten KPA. Förbundet har kompenserat för risker i underlagen från KPA på ett tillräckligt sätt.

8. Sammanfattande slutsatser av årets revision

Vid vår granskning av förbundets årsredovisning har vi inte identifierat några väsentliga fel. Vi har inte identifierat några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommunal sektor. Årsredovisning ger, i allt väsentligt, en rättvisande bild av resultat och ställning per 31 december 2021 för Storstockholms brandförsvarsförbund.

Det är av väsentlig betydelse att förbundet fortsätter med att aktivt upprätthålla rutiner och former för att på ett kostnadseffektivt sätt säkerställa redovisningen av förbundets totala pensionsåtagande.

En fördjupad granskning har genomförts rörande förbundets hållbarhetsarbete. Vidare har en uppföljning av tidigare genomförda granskningar skett. Granskningarna har avrapporterats i särskilda rapporter.

Stockholm den 17 februari 2022

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Anja Zetterberg
Certifierad kommunal revisor

Hampus Dajcman
Revisor